

Kennisgeving voornemen verkenning en participatie voor de verbetering van de ecologische waterkwaliteit van de Olburgsche Waard

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft het voornemen om een verkenning uit te voeren naar de verbetering van de ecologische waterkwaliteit binnen de Olburgsche Waard. Het gaat hier om een nationale opgave vanuit de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Een mogelijke oplossing voor deze opgave in de fysieke leefomgeving is de aanleg van een meestromende nevengeul in de Olburgsche Waard. Hiervoor zal op grond van de huidige inzichten een projectbesluit worden genomen, zoals bedoeld in artikel 5.44 van de Omgevingswet die naar verwachting op 1 juli 2023 van kracht wordt. Met deze kennisgeving wordt iedereen geïnformeerd en uitgenodigd om mee te denken over de verkenning van oplossingsrichtingen, waaronder de mogelijke aanleg van een meestromende nevengeul, hoe u kunt reageren en waar u informatie kunt vinden.

Wat is de opgave?

De opgave voor de Olburgsche waard is onderdeel van een groter programma dat Rijkswaterstaat uitvoert in het kader van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), in opdracht van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. Het doel van deze richtlijn is om uiterlijk in 2027 de ecologische waterkwaliteit van onze rivieren, meren, beken, kustzones en bijbehorende grondwateren op orde te hebben. Door allerlei ingrepen in het riviersysteem ten behoeve van onder andere hoogwaterveiligheid, scheepvaart, landbouw en drinkwater is het leefgebied van veel dier- en plantensoorten verdwenen of achteruitgegaan. Met diverse maatregelen wordt het riviersysteem weer meer in balans gebracht met de natuur. Sinds 2009 zijn al verschillende maatregelen uitgevoerd. In april 2020 heeft de Minister van Infrastructuur en Waterstaat het maatregelpakket van kansrijke maatregelen geactualiseerd en opnieuw vastgesteld. Deze maatregelen worden nu door Rijkswaterstaat verder verkend en vervolgens tot planuitwerking gebracht. De opgave op dit deel van de IJssel is het verbeteren van de ecologische waterkwaliteit door het creëren van leefgebied voor verschillende dier- en plantensoorten die thuishoren in het riviersysteem van de IJssel, maar daar nu ontbreken of nog maar beperkt voorkomen. Het waarborgen van een goede waterkwaliteit is in de Nationale Omgevingsvisie aangemerkt als een nationaal belang. Een goede waterkwaliteit is nodig om het water te kunnen inzetten voor verschillende gebruiksfuncties, inclusief de ontwikkeling van natuur. Europese richtlijnen (zoals de KRW en Natura 2000) dragen hier in belangrijke mate aan bij.

Kenmerken van het gebied Olburgsche Waard

Aan de rechteroever van de IJssel (benedenstroomse richting), ter hoogte van de plaats Olburgen, ligt de Olburgsche Waard. Kenmerkend voor dit buitendijkse gebied is het kronkelwaardenlandschap. Dit landschap bestaat uit een afwisseling van lagergelegen gebieden met oude rivierstromen (geulen), die tussen hoger gelegen zandige stroomruggen liggen. Het gebied is in gebruik als natuurgebied en agrarisch natuurgebied en in eigendom van verschillende private eigenaren en Rijkswaterstaat. De Olburgsche Waard valt onder N2000-gebied Rijntakken.

Mogelijke oplossingsrichting: aanleg van meestromende nevengeul

Uit de eerdere gebiedsanalyse kwam naar voren dat de aanleg van een meestromende nevengeul ecologisch een bijdrage kan leveren aan de realisatie van de KRW-opgave op dit deel van de IJssel. Daarom wordt de meestromende nevengeul als mogelijke oplossing nader verkend. Door de bestaande wateren in de Olburgsche Waard met elkaar en de rivier te verbinden kan een lange meestromende nevengeul de natuurlijke processen van erosie en sedimentatie van zand herstellen en wordt de variatie aan stroming, diepte en helderheid van water in de uiterwaard vergroot. Zo ontstaan gebieden met ondiep, stromend water, dat zuurstofrijk is en geschikt leefgebied vormt voor zeldzame en beschermde soorten als barbeel en sneep. Zo vergroot deze maatregel de rijkdom aan soorten in de uiterwaard. Meestromende nevengeulen komen van nature voor langs de IJssel maar zijn in de loop van de geschiedenis door bedijking en rechttrekken van de rivieren grotendeels verdwenen.

Participatie

Bij het versterken van de riviernatuur heeft Rijkswaterstaat oog voor alle relevante belangen zoals wonen, werken en recreëren en voor de mogelijkheid om kansen te benutten. De maatregelen moeten passen bij de lokale omstandigheden en ontwikkelingen in een gebied. Om tijdig te bepalen welke maatregelen bij een gebied passen, hebben we de kennis nodig van de mensen die zich verbonden voelen met het gebied. Zo kunnen we samen zoeken naar oplossingen en draagvlak. Daarom nodigen we iedereen uit om mee te denken, suggesties te doen en ideeën in te brengen. Dat doen we door informatie te verstrekken over doelen en status, en informatie over het gebied op te halen. We zetten daarvoor onze website in en het contact met de omgevingsmanager die de belangen van het gebied behartigt, binnen de kaders van de opgave. In opdracht van Rijkswaterstaat onderzoekt het samenwerkingsverband GROW (Arcadis, Antea Group, HKV Lijn in water en Bureau Waardenburg) de haalbaarheid van een meestromende nevengeul als mogelijke oplossing in de Olburgsche Waard. In de afgelopen tijd zijn in het kader van de verkenning andere overheidsorganisaties zoals Provincie Gelderland, de gemeente Bronckhorst en Waterschap Rijn en IJssel al benaderd. Ook is bij particuliere grondeigenaren en -gebruikers in het gebied relevante informatie over de Olburgsche Waard opgehaald. Vervolgens wordt met behulp van diverse specialisten een nadere gebiedsanalyse en een ontwerpnotitie opgesteld.

Waarover kunt u meedenken?

Tijdens de verkenning vergaart Rijkswaterstaat kennis over de aard van de opgave, de voor de fysieke leefomgeving relevante ontwikkelingen en de mogelijke oplossingen voor die opgave. Rijkswaterstaat vraagt iedereen middels deze kennisgeving mee te denken, suggesties te doen, ideeën in te brengen en eventuele alternatieven aan te dragen voor de mogelijke oplossing van een meestromende nevengeul in de Olburgsche Waard. De aangedragen oplossingen worden door Rijkswaterstaat in redelijkheid in beschouwing genomen aan de hand van een aantal uitgangspunten.

De aangedragen oplossing moet:

- redelijkerwijs een oplossing bieden voor de genoemde KRW-opgave;
- technisch uitvoerbaar en juridisch haalbaar zijn;
- beheerbaar zijn door Rijkswaterstaat;
- geen afbreuk doen aan de ruimtelijke kwaliteit en de waarden in het gebied;
- passen binnen het vastgestelde budget en de planning die leidt tot realisatie uiterlijk in 2027.

We horen graag uw reactie op onder meer de volgende vragen:

- Onderkent u de urgentie en het belang van de benoemde opgave?
- Op welke manier wilt u betrokken worden?
- Vindt u dat voor de KRW-opgave in dit gebied de juiste oplossingsrichting wordt onderzocht of heeft u nog aanvullingen of andere ideeën hierover?

- Welke aandachtspunten heeft u voor de uit te voeren onderzoeken of inschakeling van deskundigen?

Hoe kunt u meedenken?

U kunt meedenken door een publieksbijeenkomst bij te wonen, maar u kunt ook afzonderlijk schriftelijk en/of mondeling reageren. Voor de Olburgsche Waard loopt de reactietijd tot en met 31 december 2022.

Publieksbijeenkomst

Iedereen kan participeren bij de oplossing voor de genoemde opgave. U bent van harte welkom bij onze (online) publieksbijeenkomsten. Naar verwachting zal de eerstvolgende publieksbijeenkomst plaatsvinden in november 2022. De exacte datum en locatie van de publieksbijeenkomst wordt gepubliceerd op de website www.samenwerkenaanriviernatuur.nl/Olburgsche_waard. Daar staat ook beschreven hoe u zich kunt inschrijven voor deze publieksbijeenkomst. Tijdens de publieksbijeenkomst wordt u geïnformeerd over het KRW-programma en het tot op heden gevoerde proces. Ook kunt u reageren op een schetsontwerp, waarin de optie van een meestromende nevengeul in beeld is gebracht. Daarnaast kunt u andere ideeën, alternatieven en kansen aandragen.

Reageer schriftelijk of mondeling

U kunt op drie manieren reageren:

1. Digitaal: mail naar loket-krwoost@arcadis.com
2. Mondeling: denk mee tijdens een publieksbijeenkomst of tijdens een keukentafelgesprek met de Omgevingsmanager van het gebied. U kunt contact met hem/haar opnemen via het emailadres loket-krwoost@arcadis.com.
3. Per post: stuur een gefrankeerde brief naar: Rijkswaterstaat t.a.v. KRW Oost Nederland, project Olburgsche waard, Postbus 2232, 3500 GE Utrecht

Wat gebeurt er met uw reactie en hoe verloopt de procedure?

U ontvangt een ontvangstbevestiging op uw inbreng en een inhoudelijke reactie retour. Uw inbreng wordt betrokken bij de verkenning. Als u een mogelijke oplossing voor de opgave aandraagt, heeft u de mogelijkheid de Minister te verzoeken om advies te vragen aan een onafhankelijke deskundige. De Minister beslist aan de hand van de eerder beschreven uitgangspunten of uw voorgedragen mogelijke oplossing redelijkerwijs in beschouwing moet worden genomen. Er zal voor dit project geen voorkeursbeslissing worden genomen als bedoeld in artikel 5.49 van de Omgevingswet. Na afronding van de verkenning zal in de planuitwerkingsfase een verdere uitwerking worden gedaan in een voorlopig ontwerp dat de basis vormt voor een ontwerp-projectbesluit. Dit ontwerp-projectbesluit wordt naar verwachting in de loop van 2024 ter inzage gelegd en hiertegen kan een ieder zienswijzen naar voren brengen. In de reactienota bij het ontwerp-projectbesluit wordt teruggekoppeld wat er met uw inbreng is gedaan. Na vaststelling wordt het definitieve projectbesluit ter inzage gelegd. Hiertegen kunnen rechtsmiddelen worden aangewend.

Meer informatie?

Op de website www.samenwerkenaanriviernatuur.nl vindt u actuele informatie over het KRW-programma om op de hoogte te blijven. Op de projectpagina voor de Olburgsche waard (www.samenwerkenaanriviernatuur.nl/Olburgsche_waard) is specifieke informatie te vinden over de opgave, nadere achtergrondinformatie over het gebied en de participatiemogelijkheden.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT, namens deze,

de directeur Netwerkontwikkeling Rijkswaterstaat Oost Nederland

drs. J.C. van Hees